

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-127/17-H

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školských zařízení	Základní škola, Hradec Králové - Pouchov, K Sokolovně 452
Sídlo	K Sokolovně 452/13, Pouchov, 503 41 Hradec Králové
E-mail právnické osoby	zspouchov@zspouchov.cz
IČ	62 693 123
Identifikátor	600 088 863
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jiří Otčenášek
Zřizovatel	statutární město Hradec Králové
Místo inspekční činnosti	K Sokolovně 452/13, Pouchov, 503 41 Hradec Králové
Termín inspekční činnosti	21. – 23. 3. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. a) a písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Plně organizovaná Základní škola, Hradec Králové – Pouchov, K Sokolovně 452 (dále škola) je umístěná v klidné části krajského města. Vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD) a školní jídelny. Škola má bezbariérový přístup, je vybavena schodišťovou plošinou pro přepravu imobilních žáků. V době inspekční činnosti se v 17 třídách 1. až 9. ročníku vzdělávalo 339 žáků (tj. 75 % nejvyššího povoleného počtu), z toho jednomu žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami bylo v průběhu školního roku 2016/2017 povoleno individuální vzdělávání a dva žáci byli vzděláváni v zahraničí. V běžných třídách bylo individuálně integrováno 33 diagnostikovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho se 29 žáků vzdělávalo podle individuálních vzdělávacích plánů. Dalším 11 žákům byla při výuce poskytována podpora podle plánů pedagogické podpory. V pěti odděleních ŠD bylo zapsáno 116 účastníků zájmového vzdělávání (tj. 73 % nejvyššího povoleného počtu). Školní jídelna vařila obědy pro žáky a zaměstnance školy, v rámci doplňkové činnosti zajišťovala stravování i pro cizí strážníky. Pro školní rok 2016/2017 bylo přihlášeno 495 stravovaných osob. Základní informace o škole jsou zveřejněny na webových stránkách www.zspouchov.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí v této funkci od roku 2003 a splňuje všechny předpoklady pro výkon řídicí činnosti. Další vedoucí funkce zastávají zástupkyně ředitele školy, vedoucí vychovatelka ŠD, vedoucí školní jídelny, vedoucí kuchař a školník, ředitel školy na ně delegoval některé řídicí a organizační kompetence. Většinu kompetencí k pedagogickému řízení delegoval ředitel školy na svoji zástupkyni. Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada. Pedagogické řízení školy deklaruje ředitel školy jako týmové, proto na nepravdivá jednání vedení školy jsou zváni výchovná poradkyně i volení zástupci učitelů 1. a 2. stupně. Povinnosti a odpovědnost zaměstnanců jsou stanoveny v organizačním řádu školy a v pracovních náplních pracovníků.

Při přijímání žáků k povinné školní docházce škola respektovala právní předpisy, přijímací řízení organizovala a dokumentaci s ní spojenou pečlivě zpracovávala zástupkyně ředitele školy. K základnímu vzdělávání pro školní rok 2016/2017 byli přijati všichni zájemci. Škola svými opatřeními zajišťuje všem žákům příležitost k zapojení do nabízených školních aktivit. Pedagogové učí žáky tradičním i alternativním způsobem. V době inspekce měli žáci 1. až 4. ročníku možnost se vzdělávat ve třídách s klasickým programem, nebo ve třídách, kde byly využívány prvky podle programu Začít spolu. Tento program je aplikován vždy v jedné třídě v ročníku. Žáci jsou zařazováni do těchto tříd na základě zájmu zákonných zástupců, kteří volí pro své dítě mezi tradičním a alternativním způsobem výuky.

Koncepční záměry realizují členové vedení školy postupně. Aktuálně řeší se zřizovatelem rekonstrukci části učeben s cílem vytvořit kvalitní zázemí pro výuku přírodovědných předmětů a připravují se na rozšíření programu Začít spolu na 2. stupeň. Organizace základního vzdělávání je přizpůsobena velikosti, potřebám a prioritám školy. Základní pravidla organizace vzdělávání jsou uvedena ve školním řádu ZŠ, ve vnitřním řádu ŠD, ve Školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV) a Školním vzdělávacím programem pro ŠD. Bylo zjištěno, že ŠVP ZV částečně není v souladu s platnou verzí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Nebyly v něm zapracovány některé změny platné od 1. 9. 2013 a od 1. 9. 2016. Školní vzdělávací program pro ŠD nebyl v souladu se školským předpisem, neobsahoval konkrétní cíle vzdělávání a jeho formy. Ve vnitřním řádu ŠD byly zjištěny obsahové nedostatky, které vedoucí vychovatelka ŠD doplnila v průběhu inspekční činnosti.

Při kontrole a hodnocení organizace výuky v ZŠ za uplynulý školní rok a 1. pololetí školního roku 2016/2017 byly zjištěny nedostatky týkající se zejména zápisů o probíraném učivu v třídních knihách. Kontrolou vzorku třídních knih bylo zjištěno, že záznamy v předmětech zejména ze vzdělávací oblasti Umění a kultura, ale i dalších předmětů byly nesprávně vedeny, místo probíraného učiva byla často uváděna forma práce. V integrovaném předmětu estetická výchova na 2. stupni byly v průběhu roku nevyváženě zařazovány jednotlivé vzdělávací obory. Nedostatečný časový prostor byl věnován oborům hudební a výtvarná výchova ve srovnání s dalšími složkami doplňkových oborů (divadlo, pohyb, tanec, film a fotografie). Z takto málo průkazných záznamů v třídních knihách nelze jednoznačně zjistit, zda očekávané výstupy jednotlivých vzdělávacích oborů byly ve školním roce 2015/2016 splněny. Přehledy výchovně vzdělávací práce (třídní knihy ŠD) byly vedeny srozumitelně a s dostatečnou vypovídací hodnotou o činnosti ŠD.

Členové vedení školy provádějí kontrolní a hospitační činnost, ale na kontrolu plnění učebních osnov se cíleně nezaměřují, ani nevyhodnocují plnění očekávaných výstupů jednotlivých předmětů. Jejich kontrolní činnost je spíše nahodilá a zabývá se projednáváním aktuálních problémů, často bez přijímání jednoznačných opatření k jejich vyřešení. Kontrolní a hodnotící mechanismy nejsou využívány k systematickému posuzování a vyhodnocování dosažení dílčích cílů a výsledků vzdělávání. Členové metodických sdružení a předmětových komisí se podle doložené dokumentace zabývají zejména organizačními záležitostmi, spolupracují a předávají si své zkušenosti z absolvovaného vzdělávání. Vzájemné hospitace pedagogů jsou realizovány pouze výjimečně. Jejich spolupráce při přípravě a průběhu vzdělávání probíhá, ale vzhledem ke zjištěným nedostatkům v obou ŠVP a v zápisech v třídních knihách je méně efektivní. Řízení pedagogického procesu vykazuje dílčí nedostatky zejména v organizaci, v kontrolní a hodnotící činnosti, ale i při přenosu informací. Zápisy z jednání pedagogické rady se týkají zejména výchovně vzdělávacích výsledků žáků a organizačních záležitostí, není v nich uváděno projednávání zásadních pedagogických dokumentů a opatření týkající se dopadů změn školských předpisů na vzdělávací činnost školy.

Škola aktivně spolupracuje zejména s tradičními partnery pro zajištění a prohloubení základního i zájmového vzdělávání. Zřizovatel školu účinně podporuje. Při organizování školních i mimoškolních akcí škola úzce kooperuje s Klubem rodičů, v dalších záležitostech předepsaných školským zákonem se školskou radou. Vzájemnou spolupráci hodnotí ředitel školy jako velmi dobrou. Všichni zákonní zástupci žáků jsou průběžně informováni o činnostech školy především prostřednictvím třídních schůzek, žákovských knížek, sociálních sítí, využívána je i elektronická komunikace a osobní kontakt. Při zajišťování péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se škola radí s odborníky ze školských poradenských zařízení. Umělecké a tvořivé aktivity připravuje pro školu umělecká agentura, která pro zákonné zástupce a širokou veřejnost organizuje vystoupení a školní akademii.

Složení pedagogického sboru umožňuje plnit cíle realizovaných školních vzdělávacích programů. Vzdělávání v době inspekční činnosti zajišťovalo 38 pedagogických pracovníků, z toho 28 učitelů, pět vychovatelek a šest asistentek pedagoga. Jedna vychovatelka byla zároveň zaměstnána i jako učitelka. Odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost nespĺňovali čtyři pedagogičtí pracovníci. Jeden učitel a jedna asistentka pedagoga studují a potřebné vzdělání si doplňují. Další dvě asistentky pedagoga nemají potřebné vzdělání pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají. Ve škole pracovali dva začínající učitelé, kteří potřebují podporu s uváděním do pedagogické praxe (formou konzultací a přidělením mentora).

Škola plánuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Poznatky získané při jejich dalším vzdělávání využívají pedagogové v praxi a obohacují tím vzdělávací proces. Akce, kterých se pedagogové zúčastnili, vycházely z potřeb školy (např. program Začít spolu), podporovaly zvyšování odbornosti pedagogů (např. výuka cizích jazyků, práce s ICT) a byly zaměřeny na metody práce s žáky. Školní metodička prevence a výchovná poradkyně absolvovaly specializační studia k výkonu těchto funkcí, koordinátorka ŠVP proškolená nebyla.

Budova školy prošla v uplynulém období částečnou rekonstrukcí, ale některé její části vyžadují úpravy a opravy včetně zajištění pravidelné údržby. Ve škole je umístěno dostatečné množství kmenových a odborných učeben ZŠ, tělocvična a divadelní sál, který je využíván při výuce estetické výchovy a dále při zájmové činnosti, besídkách a divadelních představeních. Podmínky pro činnost ŠD vyžadují zlepšení. Pouze tři oddělení mají k dispozici samostatné klubovny, dvě oddělení jsou umístěna v částečně upravených kmenových učebnách ZŠ. Prostředí je esteticky méně podnětné, ŠD je vybavena starším nábytkem, hračkami a učebními pomůckami. Škola disponuje knihovnou, knížky jsou využívány při výuce a žáci si je mohou během pobytu ve škole půjčovat. Knihovna, letní učebna a stoly na stolní tenis slouží o přestávkách žákům k relaxaci. Ve společných prostorách je prezentována vlastní tvorba žáků. Součástí školy je sportovní areál s volejbalovým hřištěm, tenisovými kurty a hřištěm s umělým povrchem, které slouží nejenom ke vzdělávání, pohybovým aktivitám, ale i k odpočinku žáků.

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků ve škole i na školou pořádaných akcích je zajištěna. Ředitel školy stanovil podmínky pro bezpečné vzdělávání žáků v rádech školy, se kterými pedagogové seznamují žáky na počátku školního roku. Záznamy o poučení žáků jsou zapisovány v třídních knihách. Ve škole jsou prováděny pravidelné bezpečnostní prověrky a revize. Zaměstnanci jsou v oblastech bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany pravidelně vzděláváni a při všech činnostech školy zabezpečují dohled nad žáky.

Školní jídelna v rámci školního stravování poskytuje žákům jedno hlavní jídlo denně s možností výběru ze dvou připravovaných jídel. Školní jídelně se daří i při nabídce dvou jídel na výběr plnit výživové normy ve všech sledovaných skupinách potravin. Jídla jsou vhodně doplněna ovocem a saláty z čerstvé zeleniny. Ke zlepšení zdravých stravovacích návyků žáků škola využívá projekty Školní mléko a Ovoce a zelenina do škol.

V hodnoceném období škola hospodařila s dotacemi ze státního rozpočtu poskytnutými na přímé výdaje na vzdělávání, finančními prostředky z rozvojových programů MŠMT, které byly určeny na zvýšení platů zaměstnanců a dotacemi od zřizovatele, které použila na úhradu provozních nákladů a drobné opravy. Finanční zdroje doplňovaly i úplata za ŠD, tržby za stravné, příjmy z pronájmu tělocvičny a odborné učebny. Pro zkvalitnění podmínek vzdělávání získala škola v uplynulém období finanční dotace ze dvou projektů Evropského sociálního fondu. Z projektu Výzva 56 v rámci čtenářské gramotnosti a podpory cizích jazyků vybavila škola knihovnu novými knižními tituly určenými pro žáky a realizovala pro ně a pedagogický doprovod jazykově vzdělávací pobyt ve Skotsku. Z druhého projektu Tablety do škol škola získala 20 tabletů pro pedagogické pracovníky. Objem finančních prostředků, se kterými škola hospodařila, umožňoval naplňovat ŠVP.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Ve sledovaných hodinách naukových předmětů i předmětů s výchovným zaměřením na 1. stupni vytvářeli učitelé žákům příjemné pracovní prostředí. Naslouchali jim a poskytovali rovné příležitosti k jejich zapojení do kolektivu třídy, zpravidla respektovali i jejich individuální zvláštnosti. Pedagogové v případě potřeby přizpůsobili výukové prostředí

i učební aktivity, aby se do vyučování mohli v plné míře zapojit i žáci s potřebou podpůrných opatření. Většina výuky v běžných třídách byla výborně připravená a provedená, převažující frontální metoda výuky negativně neovlivňovala efektivitu vzdělávání. Vhodně byla používána didaktická technika, která podporovala větší názornost výuky ve sledovaných hodinách. Žáci pracovali samostatně, ve dvojicích či skupinách, většina žáků se aktivně zapojila do školní práce. Učitelé dokázali temperament žáků nasměrovat ke splnění stanovených cílů, zařazovali pestré formy a metody práce, individuálně žákům pomáhali, využívali podpory hodnocením a sebehodnocením žáků. Vyučovací čas byl většinou efektivně využitý. Žáci byli učiteli i některými asistentkami pedagoga vedeni k samostatnosti, vzájemné komunikaci, učitelé je motivovali pozitivním slovním hodnocením a okamžitou zpětnou vazbou. V některých z hospitovaných hodin se v závěru objevilo zhodnocení práce žáků pouze pedagogem, v jiných byli žáci vedeni k přiměřenému sebehodnocení a vrstevnickému hodnocení.

Výuka předmětů ve třídách 1. stupně podle vzdělávacích principů, forem a metod alternativního vzdělávacího programu Začít spolu měla zpravidla odlišný průběh od běžných tříd. V souladu s tímto programem převládala skupinová a individuální forma práce, zařazovány byly prožitkové a činnostní metody. Počet hodin, zařazení do rozvrhu i čas určený na práci v centrech aktivit byl v jednotlivých třídách značně rozdílný (pět hodin zařazovaných jednou za čtrnáct dní v 1. ročníku, dvě hodiny čtyřikrát týdně zařazované ve 2. a 3. ročníku a dvě hodiny zařazované dvakrát týdně ve 4. ročníku). Výuka byla zásadně ovlivněna osobností a pedagogickou zkušeností učitelek. U skupinových forem práce podle zadání se jen v menší míře objevoval důraz na skutečně kooperativní činnosti podle přidělených rolí žáků ve skupině. Pozitivní byla snaha žáků dodržovat stanovená pravidla třídy navržená žáky. Doba určená na hodnotící část byla vždy dostatečná, žáci se pokoušeli zhodnotit svoji práci, vyjadřovali se úměrně k svému věku, jak se cítili, jak se jim dařilo spolupracovat se spolužáky, kdo jim pomohl, komu se práce nedařila. Kromě obecných pochval ze strany učitelek je třeba vést žáky i ke kritickému zhodnocení výsledků a efektivity práce. Pouze některé učitelky zakládaly v průběhu roku pro tento program typická portfolia žákovských prací, aby mohly kontinuálně posuzovat vývoj žáků. Vzhledem k výběru center žáky je důležitá promyšlená organizace a kontrola vyučujícím, aby každý žák splnil za týden zadané úkoly všech předmětů a bylo řádně plněno učivo ŠVP ZV.

Výuka průřezově sledovaných předmětů vzdělávací oblasti Umění a kultura na 1. i 2. stupni probíhala zpravidla frontálním způsobem výuky, výjimkou byly některé hodiny se zařazenými formami kooperativní skupinové práce. Sledované hodiny předmětů dramatická, hudební, výtvarná výchova na 1. stupni a v integrovaného předmětu estetická výchova (hudba, výtvarné umění, divadlo, pohyb a tanec) na 2. stupni měly velmi rozdílnou úroveň. Učitelé byli zpravidla pečlivě připraveni, žákům sdělovali téma hodiny a hodnotili průběžný výkon žáků. Pouze v menší míře však získávali podklady pro klasifikaci. Materiální i prostorové podmínky pro výuku těchto předmětů jsou velmi dobré, využívání pomůcek jednotlivými učiteli však nebylo vždy efektivní vzhledem k požadovanému cíli. Výsledky práce žáků byly hodnoceny jen některými učiteli, žáci měli možnost se vyjadřovat k vlastní práci nebo svých spolužáků většinou v nižších třídách ZŠ. Rozdílné bylo i zapojení žáků do výuky a spolupráce s jednotlivými učiteli. Někteří žáci pracovali se zájmem, jiné žáky zvolené činnosti nezaujaly. Pouze někdy měli žáci prostor pro vlastní rozhodování a výběr činností. Dostatek času bylo věnováno prověřování a opakování učiva, upevňování verbálních a neverbálních dovedností, kultivaci hlasového a pohybového projevu. Výklad nového učiva byl doplňován o videonahrávky, vlastní příklad učitele, ukázky výtvarných prací. Navštívené kombinované hodiny v dvouhodinovém bloku s náplní hudební, pohybové či taneční výchovy na 2. stupni, kde střídavě působili dva vyučující, byly zaměřené zejména

na aktivizaci a motivaci žáků. Převládaly metody napodobovací s činnostmi žáků zejména pohybovými a prožitkovými. Do činností se aktivněji zapojovala zejména děvčata. Nedostatkem hodin zaměřených na hudební výchovu na 2. stupni bylo, že žáci nebyli v dostatečné míře vedeni ke zpěvu, k rytmickému cítění, citu pro melodii. Využívána byla pantomima a poznávání jednotlivých žánrů reprodukované hudby. Při výuce zaměřené na komunikaci a mezilidské vztahy se žáci snažili slovní i pohybovou improvizací a formou různých her vyjadřovat různé pocity. Tyto činnosti byly připraveny poutavou a pro žáky zajímavou formou. Výuka výtvarné výchovy na 2. stupni je výrazně limitovaná dotací pouze jedné vyučovací hodiny týdně a méně podnětným pracovním prostředím odborné učebny výtvarné výchovy. Tento stav neumožňuje efektivní organizaci, podporu tvůrčí atmosféry a estetického vnímání. Vzniká minimální prostor pro respektování individuálního tempa, práci s chybou a kvalitní formativní hodnocení. Není uplatňována žákovská reflexe a samostatný umělecký projev, osobité nebo originální vyjadřování. Z většiny sledovaných hodin estetické výchovy na 2. stupni bylo zřejmé, že zájem žáků se odvíjí od pedagogických schopností vyučujících, do jaké míry dokáží žáky pro jednotlivé oblasti estetické výchovy nadchnout. Na celkový průběh výuky měl výrazný vliv i přístup vyučujících a odraz jejich tvůrčí osobnosti. To se odrazilo ve velké rozdílnosti v již osvojených dovednostech žáků s ohledem na ročník, který navštěvují.

Při výuce naukových předmětů 2. stupně pedagogové vhodně využívali dostupné vybavení pro motivaci žáků, zvýšení názornosti a praktičnosti výuky. S žáky komunikovali přátelsky, dotazy zodpovídali trpělivě. Požadavky a pokyny byly pro žáky většinou srozumitelné. Pro úvodní i průběžnou motivaci zařazovali učitelé různé aktivizující metody. Znalosti žáků ověřovali řízeným rozhovorem a ústním či písemným zkoušením. Při společném opakování byli žáci aktivní. V hlavní části hodiny pracovali velmi často samostatně či ve dvojici. Ojedinele byla zařazována skupinová práce s rozdělením rolí a vzájemným závěrečným hodnocením. Pedagogové zřídka využívali učební texty pro rozvoj čtenářské gramotnosti, zaměřovali se hlavně na rozvoj odborné terminologie příslušných předmětů, mezipředmětové vztahy a upevňování pracovních návyků. V navštívených hodinách německého a anglického jazyka byli žáci aktivováni a motivováni častým střídáním metod a forem práce. Učitelé zařazovali čtení, psaní, poslech i konverzaci, činnosti vedené k vytváření produktivních, receptivních a interaktivních dovedností probíhaly ve vyvážené míře. Poskytovali žákům okamžitou zpětnou vazbu, povzbuzovali je slovním hodnocením. Žáci ve většině případů si dokázali přiměřeně poradit s řešením poslechových i gramatických cvičení. V přírodovědných a technicky zaměřených předmětech pedagogové upozorňovali na praktické uplatnění nových informací v každodenním životě. Většina pedagogů přistupovala diferencovaně k žákům rychlejším i pomalejším, ale žákům se speciálními vzdělávacími potřebami se cíleně věnovali pouze někteří z nich. Ojedinele vyučující ne zcela vhodně reagovali na zjevnou neznalost žáků, na jejich nepochopení učiva. Byly zjištěny velké rozdíly mezi třídami a předměty v kvalitě vedení žákovských písemností. Pedagogové často nejsou důslední při kontrole žákovských sešitů. Sebehodnocení žáků či jejich vzájemné hodnocení zařazovali učitelé nepravdělně. Byla sledována i výuka, kdy vyučující nezvládli především její výchovnou část. Tyto hodiny byly narušeny nekáznými žáky a nezvládnutím těchto situací vyučujícími. Hodnocení žáků bylo v těchto hodinách prováděno nahodile a chybělo nejenom v průběhu vyučovací hodiny, ale i na jejím konci. Přínos těchto hodin pro žáky byl minimální.

Při sledovaných činnostech ve ŠD vychovatelky poskytovaly účastníkům zájmového vzdělávání dostatečný prostor pro spontánní, individuální i skupinové aktivity. Přátelskou atmosféru vytvářely laskavým a vstřícným přístupem a partnerskou komunikací. Při zařazovaných odpočinkových činnostech umožňovaly žákům relaxovat a zapojit se do

vhodných klidových činností. Asistentka pedagoga se účinně věnovala žákovi se zrakovým postižením. Při výtvarné a rukodělné práci postupovala podle zadání vychovatelky a pod jejím občasným dohledem průběžně poskytovala žákovi slovní podporu a přiměřenou pomoc.

Škola dbá na všestranný rozvoj osobnosti žáků. Realizuje pro ně akce zaměřené na vzájemné poznání, posilování sociálních vazeb, nácvik komunikačních dovedností a vzdělávání. V rámci zdokonalování tělesné zdatnosti a dovedností žáci 1. stupně absolvovali plavecký výcvik, aktivity s environmentálním zaměřením a dopravní soutěž. Pravidelná výuka je obohacována o projekty, besedy, návštěvy výstav, kulturních představení aj. V odpoledních hodinách je žákům nabízena široká škála kroužků s rozmanitým zaměřením. Svoji zručnost mohou žáci společně s rodiči uplatnit při tvořivých dílnách. Dlouhou a úspěšnou tradici mají vystoupení pro veřejnost. Zástupci tříd ve školním žakovském parlamentu se podílejí na organizování a přípravě akcí pro spolužáky. Vedoucí vychovatelka ŠD organizuje vedle pravidelných činností i nadstandardní aktivity zejména formou projektů a jednorázových kulturních a sportovních akcí. Aktivní zapojení žáků do školních i mimoškolních činností velmi pozitivně přispívá k jejich všestrannému rozvoji.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Školní poradenské pracoviště je tvořené výchovnou poradkyní a školní metodičkou prevence, funkce speciálního pedagoga a školního psychologa zatím nejsou obsazeny. Výchovná poradkyně zajišťuje spolupráci se školskými poradenskými zařízeními, vede evidenci a dokumentaci žáků s potřebou podpůrných opatření, koordinuje práci pedagogů s těmito žáky a zabývá se kariérovým poradenstvím. Svoji práci vykonává zodpovědně, dokumentaci vede v rozsahu daném příslušnými právními předpisy. Dílčí obsahové nedostatky v dokumentaci zjištěné při inspekci bezodkladně odstranila. Je v pravidelném kontaktu s asistentkami provádějícími nápravu specifických poruch učení. Všichni diagnostikovaní žáci se speciálními vzdělávacími potřebami byli v době inspekční činnosti vzdělávání v souladu s doporučením školských poradenských zařízení. Plány pedagogické podpory zatím nebyly vyhodnoceny. Dva žáci s lehkým mentálním postižením měli vytvořeny vzdělávací podmínky odpovídající jejich potřebám. Individuální vzdělávací plány žáků jsou vyhodnocovány jednou ročně školským poradenským zařízením. Bylo zjištěno, že ve škole není účelně nastavený systém vzájemné komunikace s odbornými pracovišti a následné předávání informací. S některými zprávami ze speciálně pedagogických center je výchovná poradkyně seznamována pouze zprostředkovaně třídními učiteli. Pomoc šesti asistentek pedagoga žákům se speciálními vzdělávacími potřebami nebyla ve sledované výuce vždy dostatečně účinná, v některých případech učitelé s asistentkami pedagoga nespolupracovali vůbec a žáci pomoc nedostávali (např. při výuce dramatické výchovy).

Systém prevence rizikového chování žáků ve škole je funkční. Zajišťuje ho především školní metodička prevence. Ve zpracované dokumentaci má škola jasně stanovená pravidla postupu žáků, učitelů i členů vedení školy v případě výskytu rizikového chování. Z předložených písemných záznamů z jednání s žáky či rodiči je zřejmé, že škola tato pravidla uplatňuje a dodržuje. Školní metodička prevence pracuje s žáky systematicky. Pravidelně informuje pedagogy o všech signálech rizikového chování, spolupracuje s nimi mj. i na realizaci a vyhodnocování preventivního programu školy. V případech, kdy poradenské služby školy nestačí k eliminaci rizikového chování žáků, kontaktuje příslušná odborná pracoviště. Dokumentaci o všech žácích, se kterými pracuje, vede pečlivě a přehledně. Škola zajišťuje psychické i fyzické bezpečí žáků i pedagogů také pravidelnou spoluprací s poradenskými pracovišti, které se zaměřují na vztahy mezi žáky.

Škola ve školním řádu stanovila systém získávání informací o vzdělávacích výsledcích žáků a způsob jejich předávání zákonným zástupcům. Při inspekční činnosti bylo zjištěno, že někteří pedagogové ho nedodržují (zejména při hodnocení žáků v předmětech výchovného charakteru, někteří žáci měli málo známek za pololetí). Informace o výsledcích vzdělávání svých dětí dostávají zákonní zástupci prostřednictvím žákovských knížek, na 2. stupni duplicitně i v elektronické podobě. Tento systém není některými pedagogy pravidelně a důsledně realizován. Údaje uvedené v podnětu zřizovatele, že žáci byli na 2. stupni průběžně hodnoceni z estetické výchovy za účast na besídkách nebo museli vypracovávat dlouhé eseje, nebyly v době inspekce realizovány. K hodnocení dosažené úrovně znalostí či dovedností žáků učitelé nejčastěji využívají vlastní písemné práce a testy, hodnotí jejich mluvní a písemný projev, snahu a aktivní zapojení do výuky. Škola využívá komerční testování vědomostí žáků. V roce 2016 dosáhli žáci pátých ročníků v předmětu český jazyk a matematika velmi dobrých výsledků, ve všech sledovaných oblastech se umístili nad celorepublikovým průměrem. Výsledky vzdělávání a výchovy žáků pedagogové projednávají na jednáních metodických orgánů a pedagogické rady. V ukončeném školním roce 2015/2016 z celkového počtu 333 žáků jich 219 prospělo s vyznamenáním, 112 prospělo a dva žáci po komisionálním přezkoušení opakovali ročník. Výsledky vzdělávání žáka, kterému bylo povoleno individuální vzdělávání, byly v pololetí školního roku 2016/2017 školou ověřeny. Škola vytváří podmínky a umožňuje přípravu a účast žáků ve vědomostních i sportovních soutěžích a olympiádách. Dosahované výsledky žáků jsou zveřejňovány a žáci jsou oceňováni. Souhrnné výsledky vzdělávání žáků uvádí ředitel školy ve výroční zprávě o činnosti školy.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od minulé inspekce došlo k zahájení výuky na 1. stupni v alternativním projektu Začít spolu. Škola tak navazuje na předškolní vzdělávání některých žáků, které zapsala k povinné školní docházce.
- Škola postupně zlepšuje podmínky pro společné vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření.
- Částečná rekonstrukce budovy zlepšila psychohygienické podmínky žáků i zaměstnanců (zateplený obvodový plášť, okna, zářivky).
- Zapojením školy do projektů se zkvalitnilo materiální vybavení školy (dětské knihy, ICT vybavení) a byla navýšena podpora cizojazyčného vzdělávání žáků.

Silné stránky

- Škola vytvořila v některých třídách nabídku alternativního způsobu vzdělávání, tím vyhověla zájmu některých rodičů o tento způsob výuky.
- Pestrá nabídka školních i mimoškolních aktivit umožňuje rozvoj osobnosti a specifického talentu jednotlivých žáků.

Slabé stránky

- Nedůsledná kontrolní a hospitační činnost členů vedení školy bez vyhodnocování plnění plánů učiva, očekávaných výstupů a způsobu vedení povinné dokumentace se projevila ve zjištěných nedostacích v obou školních vzdělávacích programech i v neprůkazných zápisech o učivu v třídních knihách.

- Podpůrná opatření pro diagnostikované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a pro žáky s potřebou podpůrných opatření jsou nastavena, ale nejsou školou v dostatečné míře kontrolována a vyhodnocována.
- Není správně nastaven přenos informací mezi školními poradenskými pracovišti a školou, výchovná poradkyně školy, která má koordinovat tuto činnost, není v některých případech informována o nových vyšetřeních.
- V hudební výchově na 2. stupni zařazené do integrovaného předmětu estetická výchova nejsou žáci důsledně vedeni ke zpěvu, k rytmickému cítění a citu pro melodii.
- Nepostačující je rozsah stanovené časové dotace jedné vyučovací hodiny vzhledem k rozsahu a charakteru stanovených výstupů ve výtvarné výchově na 2. stupni ZŠ. Je omezená možnost vhodného, účelného a efektivního zařazování zvolených výtvarných činností a postupů ve vazbě k naplňování cílů hodin výtvarné výchovy.
- Někteří pedagogové školy nedodržují školním řádem stanovená pravidla hodnocení a klasifikace žáků v klasifikačním období.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zlepšit kontrolní a hospitační činnost členů vedení školy i třídních učitelů.
- Je nezbytné zavést opatření k odstranění výrazných rozdílů v úrovni výchovně vzdělávací práce vyučujících. Využít k tomu náslechy, vzájemných hospitací, zintenzivnit hospitace ze strany vedení školy, využít opakovaných hospitací, zkušeností metodických orgánů. Podpořit začínající učitele, sledovat jejich vývoj a vytvořit plán jejich rozvoje.
- Doplnit a upravit školní vzdělávací program pro základní vzdělávání v souladu se změnami školských předpisů platnými k 1. 9. 2016 a pedagogickými změnami promítajícími se do učebních plánů a osnov, doplnit školní vzdělávací program pro školní družinu o chybějící části.
- Předepsané dotace vzdělávací oblasti Umění a kultura použít na výuku povinných předmětů hudební výchova a výtvarná výchova. Další doplňující obory ze současného integrovaného předmětu estetická výchova na 2. stupni zařadit jako volitelné nebo nepovinné předměty.
- Nastavit systém komunikace a předávání informací se školskými poradenskými zařízeními tak, aby byla vždy informována výchovná poradkyně a sjednotit účelné vedení dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 31. 5. 2017 odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti v oblasti úprav školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání a pro školní družinu včetně uvedení změn ve vzdělávací oblasti Umění a kultura pro další školní rok a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná statutárním městem Hradec Králové, s účinností od 1. 10. 2009 ze dne 7. 10. 2009
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT-29664/2011-25, vydané s účinností od 1. 9. 2012 ze dne 6. 10. 2011
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 20. 2. 2017
4. Jmenovací dekret ředitele školy vydaný statutárním městem Hradec Králové, na dobu od 1. 8. 2012 do 31. 7. 2018
5. Osobní spisy pedagogických pracovníků zaměstnaných ve školním roce 2016/2017 (kopie dokladů o dosaženém vzdělání, osvědčení o absolvování dalšího vzdělávání, doklady o zdravotní způsobilosti a bezúhonnosti)
6. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 20. 2. 2017
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání a školní vzdělávací program školní družiny platné ve školním roce 2016/2017
8. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016
9. Školní řád ZŠ, vnitřní řády ŠD a školní jídelny platné ve školním roce 2016/2017
10. Organizační řád platný ve školním roce 2016/2017 s organizačním schématem z roku 2012
11. Rozvrhy hodin tříd a pedagogických pracovníků pro školní rok 2016/2017
12. Koncepce střednědobého rozvoje školy ze dne 17. 2. 2012 a aktualizace koncepce k 1. 9. 2016
13. Plán práce na školní rok 2016/2017
14. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2016/2017
15. Plán kontrolní a hospitační činnosti ředitele školy a jeho zástupkyně na školní rok 2016/2017
16. Záznamy z hospitací ředitele školy za školní roky 2015/2016 a 2016/2017 (do data inspekční činnosti)
17. Zápis z jednání pedagogické rady vedené ve školních letech 2015/2016 a 2016/2017
18. Zápis z jednání tří metodických sdružení a devíti předmětových komisí ve školním roce 2016/2017 (dvě schůzky)
19. SCIO testy 5. ročník, šetření Mapa školy ve školním roce 2015/2016
20. Písemné práce a testy žáků ve školním roce 2016/2017 (český jazyk, matematika, přírodopis, chemie)
21. Třídní knihy vedené ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017
22. Protokol o komisionální zkoušce provedené ve školním roce 2015/2016
23. Matrika žáků školy vedená ve školním roce 2016/2017
24. Výpis pololetních vysvědčení vystavených ve školním roce 2016/2017 - vzorek
25. Interní dokumenty školy: Školní poradenské zařízení a Spolupráce se školským poradenským zařízením vydané ředitelem školy 23. 3. 2017
26. Dokumentace výchovné poradkyně a školní metodičky prevence ve školním roce 2016/2017

27. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků s potřebou podpůrných opatření vedená ve školním roce 2016/2017
28. Přehledy výchovně vzdělávací práce ŠD a zápisové lístky žáků vedené ve školním roce 2016/2017
29. Žákovské knížky a notýsky žáků vedené ve školním roce 2016/2017 (vzorek)
30. Kniha úrazů žáků platná pro školní rok 2016/2017
31. Zápis z preventivní požární prohlídky provedené v objektech školy dne 5. 9. 2016 (bez závad)
32. Traumatologický plán školy platný pro školní rok 2016/2017
33. Směrnice k organizaci, zajišťování úkolů a provádění kontroly na úseku BOZP platná pro školní rok 2016/2017 s aktualizací k 1. 1. 2017
34. Vyhledání, posouzení a vyhodnocení rizik školy platné pro školní rok 2016/2017
35. Osnova školení BOZ pro žáky školy – poučení na začátku školního roku se záznamy o poučení v třídní knize pro školní rok 2016/2017
36. Provozní řády odborných učeben platné pro školní rok 2016/2017 (školní dílny, učebny fyziky, učebny výpočetní techniky, učebny chemie/laboratoře, tělocvičny, školního hřiště, keramické dílny, cvičné kuchyně)
37. Revize tělocvičny ze dne 5. 5. 2016 platná do 5. 5. 2017 bez závad
38. Hlavní roční kontrola herních a sportovních zařízení ze dne 17. 3. 2016 platná do 17. 3. 2017
39. Prohlášení revizního technika o způsobilosti hřiště/sportoviště z kontroly provedené dne 17. 3. 2017, vydané do data zpracování konečné zprávy, zjištěný stav bez závad
40. Výkaz M 3 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2016
41. Výkaz Z 2-01 o školní družině podle stavu k 31. 10. 2016
42. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem za rok 2016
43. Hlavní kniha účetnictví za rok 2016
44. Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2016
45. Účtový rozvrh platný v roce 2016
46. Inspekční zpráva ČŠI č. j. ČŠIH-59/13-H ze dne 15. 3. 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Květoslava Dřevíková, školní inspektorka

K. Dřevíková

Mgr. Martin Bartoš, školní inspektor

M. Bartoš

Mgr. Marie Hypšová, školní inspektorka

M. Hypšová

Mgr. Iva Kvízová, školní inspektorka

I. Kvízová

Mgr. Jiří Lukáš, školní inspektor

J. Lukáš

Mgr. Richard Špringer, školní inspektor

R. Špringer

Bc. Stanislava Krčková, kontrolní pracovnice

S. Krčková

Bc. Zuzana Šarounová, kontrolní pracovnice

Z. Šarounová

V Hradci Králové... *22. dubna 2016*

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

J. Otčenášek

Mgr. Jiří Otčenášek, ředitel školy

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA,
HRADEC KRÁLOVÉ - POUCHOV**
K Sokolovně 452
tel. 495 212 121, fax 495 215 691
IČO 62693123

V Hradci Králové... *24. dubna 2016*